

Sprawozdanie z job shadowing w Herttoniemen yhteiskoulu (Heryk)

Helsinki /Finlandia 24-28 luty 2025

Projekt nr: 2024-1-PL01-KA121-SCH-000197133 rok szkolny 2024/2025

Herttoniemen yhteiskoulu (Heryk) to prywatna szkoła z siedzibą w Helsinkach, oferująca bezpłatną edukację na poziomie gimnazjum (klasy 7–9) oraz liceum. Szkoła pełni funkcję placówki rejonowej dla młodzieży z zachodniej części Herttoniemi. Ponadto oferuje klasy o profilu łacińskim oraz sportowym, z naciskiem na piłkę nożną, do których rekrutacja odbywa się na podstawie testów predyspozycji.

Szkoła została założona w 1924 roku jako Helsingin Yhteiskoulu ja Realilukio, aby zaspokoić rosnące zapotrzebowanie na placówki edukacyjne w Helsinkach. W 1957 roku przeniosła się na obecne miejsce przy Kettutie 6 i zmieniła nazwę na Herttoniemen yhteiskoulu. W roku szkolnym 2023–2024 próg punktowy do liceum wynosił 8,58 w skali 10 punktowej. Obecnie funkcję dyrektora szkoły pełni Pani Johanna Kallio.

Liceum Heryk jest placówką o odpowiedniej wielkości, zapewniającą uczniom bezpieczne i wszechstronne środowisko edukacyjne. Celem szkoły jest kształcenie wszechstronnie wykształconych i aktywnych młodych ludzi, którzy zdobędą solidne podstawy do dalszej nauki.

Szkoła oferuje nowoczesne i zadbane zaplecze dydaktyczne. Każdy uczeń otrzymuje indywidualny komputer do nauki oraz podręczniki. Na terenie szkoły znajduje się dobrze wyposażona siłownia, z której licealiści mogą korzystać poza godzinami lekcyjnymi.

W pobliżu szkoły znajdują się Herttoniemen liikuntapuisto oraz tereny rekreacyjne Viikki. Dzięki bliskości metra uczniowie mają szybki dostęp do centrum Helsinek. Podczas zajęć wychowania fizycznego wykorzystywane są różne obiekty sportowe wschodnich Helsinek, takie jak Myllypuron Liikuntamylly, Arena-Center czy Pallomylly.

Szkoła jest również aktywna w mediach społecznościowych, takich jak Instagram i gdzie regularnie udostępnia aktualności i informacje o wydarzeniach.

Ja i 2 koleżanki (nauczycielka j. angielskiego oraz nauczycielka fizyki i chemii) spędziłyśmy w tej szkole roboczy tydzień w ramach akredytowanego projektu Erasmus+ od poniedziałku 24 lutego z piątkiem 28 włącznie obserwując nauczycieli j.obcych podczas pracy, zdalne posiedzenie rady pedagogicznej, dyżury nauczycieli, lekcje muzyki i sztuki oraz codzienne życie szkoły .

Życie szkolne w Finlandii jest podzielone na 5 semestrów, po których następują egzaminy.

Lekcje w tej szkole trwały 75 minut w przypadku klas licealnych, w przypadku klas 7-9 aż 90 minut. Każda z klas miała w ciągu dnia 30 minutową przerwę na bezpłatny ciepły posiłek. Nasz pobyt zbiegł się z rozpoczęciem kolejnego semestru poprzedzonego tygodniową przerwą na ferie zimowe.

Pierwszego dnia nasza koordynatorka wprowadziła nas w zasady systemu edukacji w Finlandii i jego funkcjonowania oraz zapoznała z organizacją szkoły.

Jedną ze stosowanych zasad jest indywidualizacja i wsparcie ucznia co objawia się:

- brakiem presji i ocen cyfrowych w młodszych klasach – nacisk na informację zwrotną zamiast oceniania.
- indywidualnymi ścieżkami nauczania – dostosowanie poziomu materiałów i metod do możliwości ucznia (np. uczniowie mogą wybierać projekty związane z ich zainteresowaniami).
- wsparciem uczniów o różnych potrzebach – np. dodatkowe materiały dla uczniów zdolnych, ale i większe wsparcie dla tych, którzy mają trudności w nauce.

Kolejną: Równość i dostępność (Edukacja jest bezpłatna na wszystkich poziomach, od przedszkola po studia wyższe. Bezpłatne są: podręczniki, laptopy, wyżywienie, wycieczki edukacyjne, wyjścia do kina, teatru itp.)

Każdy uczeń ma równe szanse, niezależnie od sytuacji społeczno-ekonomicznej, szkoły nie selekcionują uczniów – brak rankingów i podziałów na lepsze i gorsze placówki.

Edukacja oparta jest na współpracy, a nie rywalizacji (brak rankingów uczniów, szkół czy nauczycieli, uczniowie uczą się współpracy, a nie konkurowania o najlepsze oceny.)

Fiński system edukacji koncentruje się na dobrostanie uczniów, motywacji wewnętrznej i przygotowaniu do życia, a nie tylko do testów. To podejście sprawia, że uczniowie są bardziej zrelaksowani, kreatywni i chętnie uczą się przez całe życie.

Znając pozytywne opinie o systemie oraz wiedząc, że o edukacji fińskiej narosło wiele mitów ciekawe byłoby jak wygląda ona w praktyce.

Nasze obserwacje dotyczyły głównie metodyki nauczania i sposobów wsparcia rozwoju ucznia., internacjonalizacji szkoły, wielojęzyczności, wykorzystania technologii w procesie lekcyjnym.

Nasza obserwacja skupiała się na metodach nauczania języka angielskiego i innych języków obcych nauczanych w szkole. Nauczyciele stosowali podejście komunikacyjne, kładąc nacisk na interakcję i praktyczne wykorzystanie języka. Wykorzystywano techniki takie jak symulacje, odgrywanie ról oraz dyskusje w małych grupach. Zaskoczyło nas jak bardzo na różnych etapach nauczania kładziony jest nacisk na praktyczne umiejętności językowe i znajomość języka w sytuacjach dnia codziennego.

Zaskoczeniem dla nas było używanie slangu i języka kolokwialnego.

Nauczyciele wykorzystywali również metodę CLIL (Content and Language Integrated Learning), integrując naukę języka z innymi przedmiotami, np. historią czy naukami ścisłymi. Fascynujące było użycie technologii, szczególnie w klasach licealnych i całkowita rezygnacja z książek w formie papierowej oraz personalizacja nauczania.

Cyfrowe książki do nauki języka zapewniały wystarczająco dużo ćwiczeń oraz materiału dodatkowego by indywidualizować proces nauczania i śledzić postępy uczniów Obserwowaliśmy jak nauczyciele fińscy zachęcają uczniów do większej samodzielności, odpowiedzialności za naukę, do rozwijania własnych talentów.

Każdy uczeń korzystał z własnego urządzenia (laptopa lub tabletu), a lekcje wzbogacano materiałami multimedialnymi, takimi jak interaktywne ćwiczenia online, quizy oraz wirtualne podróże po anglojęzycznych krajach. Nauczyciele wykorzystywali platformy edukacyjne, np. Google Classroom i Kahoot, Quizlet, Blooket, Padlet, Duolingo co zwiększało zaangażowanie uczniów oraz umożliwiało indywidualizację nauczania. Na lekcjach codziennie stosowano gry językowe by utrwalić lub wprowadzić nowy materiał.

Zwróciliśmy również uwagę na aspekt wielojęzyczności. W klasach 7–9 oraz na poziomie licealnym obecni byli uczniowie różnych narodowości, co sprzyjało naturalnemu kontaktowi z wieloma językami. W trakcie lekcji nauczyciele zachęcali uczniów do porównywania języka angielskiego z ich językiem ojczystym, wspierając rozwój kompetencji międzyjęzycznych.

Ponadto w szkole organizowane są międzynarodowe projekty edukacyjne, a uczniowie mają możliwość uczestnictwa w stałych wymianach zagranicznych.

Podczas pobytu interesowało nas również jak nauczyciele kształtują postawy uczniowskie w kontekście zrównoważonego rozwoju. Zauważyliśmy, że nauczyciele skupiają się na integracji treści związanych ze zrównoważonym rozwojem. Nauczyciele włączali do lekcji tematy ekologiczne, takie jak zmiany klimatu czy ochrona środowiska, ucząc języka w kontekście globalnych problemów. Uczniowie przygotowywali prezentacje i debaty na temat działań proekologicznych, co rozwijało ich umiejętności językowe oraz świadomość społeczną.

Ostatniego dnia obserwacji po zakończonych lekcjach przeprowadziłyśmy wraz z koordynatorką naszego pobytu nauczycielką j.angielskiego panią Jonna Tollinen analizę efektów naszych obserwacji.

Lekcje języka angielskiego w Herttoniemen yhteiskoulu cechują się nowoczesnym podejściem, które łączy metodologię komunikacyjną, wielojęzyczność, internacjonalizację oraz wykorzystanie nowoczesnych technologii. Szkoła kładzie duży nacisk na rozwój umiejętności kluczowych, takich jak krytyczne myślenie, współpraca oraz świadomość globalna. Dzięki temu uczniowie nie tylko osiągają wysoki poziom znajomości języka angielskiego, ale także stają się otwartymi i świadomymi obywatelami świata.

Zwróciłyśmy również podczas pobytu w tej szkole uwagę na relacje nauczyciel – uczeń a szczególnie na brak dystansu i partnerskie podejście – nauczyciel pełni rolę mentora, a nie tylko osoby przekazującej wiedzę, uczniowie mogą swobodnie wyrażać swoje zdanie i czują się wysłuchani. Szkoła nie jest dla nich powodem stresu. Nauczyciele fińscy stosują motywowanie zamiast karania. Zamiast surowych konsekwencji stosuje się rozmowy, mediacje i wsparcie.

Uczniowie przygotowywani są do samodzielności i odpowiedzialności, pełnią dyżury na stołówce, w trakcie roku szkolnego odbywają praktyki `zawodowe pomimo tego, że są uczniami liceum.

Ciekawym aspektem były rozmowy z nauczycielami , dzięki którym dowiedziałyśmy się o prestiżu zawodu nauczyciela w społeczeństwie fińskim. Nauczyciele mają bardzo dużą autonomię, mniej biurokracji i papierologii. Nauczyciele mogą skupić się na nauczaniu, zamiast na raportach.

Mają lepszą równowagę między pracą a życiem prywatnym – krótszy tydzień pracy, mniej lekcji tygodniowo, więcej czasu na przygotowanie się do zajęć.

Pobyt w szkole fińskiej był dla nas bardzo ciekawym doświadczeniem. Wyposażenia klas można pozazdrościć. Obserwacja szkoły fińskiej może być ogromną inspiracją dla polskiego nauczyciela – pokazuje, jak skutecznie uczyć w sposób przyjazny dla ucznia i efektywny dla nauczyciela.

Beata Dul

03.03.2025